

Danmarks Medie- og Journalisthøjskole

Journalistik

Fagbeskrivelse

Foråret 2022

Videnskabsteori

7. semester

Varighed: 15 ECTS

Formål:

Forløbet giver de studerende en introduktion til fænomenet videnskab i bredeste forstand og giver dem færdigheder til at forstå og håndtere videnskabelige produkter i deres journalistiske arbejde. De studerende bringes i kontakt med centrale problemstillinger indenfor videnskabens faglige felt og lærer centrale teoretiske begreber at kende såvel som de forskellige arbejdsformer og idealer for viden, der karakteriserer videnskaberne.

Pædagogisk og didaktisk tilgang:

Forløbet foregår som en gennemgang af forskellige videnskabsteoretiske temaer og positioner, hvorunder de studerende arbejder med at læse, forstå og diskutere stoffet i relation til den samfundsmæssige og journalistiske virkelighed. Faget afvikles som et elæringsforløb uden fremmødepligt, hvor al obligatorisk arbejde på forløbet kan tilgås online. Forløbet er inddelt i 6 tematiske moduler, der hver især præsenterer forskellige videnskabsteoretiske tekster og indfører i et videnskabsteoretisk problemfelt. Derudover tilbydes løbende online undervisning og/eller gruppevejledning. Midt i forløbet afleverer de studerende en individuel fast eller fri modulopgave, som de får feedback samt en uformel karakterejling på. Denne opgave skal være afleveret og godkendt, for at den studerende kan gennemføre faget og indlevere den afsluttende opgave.

16.11.2023

Side 1 / 5

Tilrettelæggelsen giver de studerende mulighed for at vise, at de kan forholde sig selvstændigt og reflek- sivt til de behandlede positioner, og at de kan reflektere over positionernes mulige relevans i forhold til et kommende BA-projekt (eller et tilsvarende journalistisk relevant område).

Læringsmål:

De studerende skal opnå viden om:

- Centrale ideer om videnskabernes forskellige genstandsområder (fagfelter), arbejdsformer (metoder) og endemål (ideer om sand viden).
- Centrale teorier om grundlaget for sprog, kommunikation og samfund i relation til videnskab.
- Den akademiske kommunikationsstil.
- God argumentation i og med videnskab.

De studerende skal opnå færdigheder i:

- At vurdere konkrete teksters eller ytringers forskningsmæssige tyngde.
- At have blik for konkrete teksters eller ytringers anknytning til videnskabsteoretiske problemfelter.
- At skrive i en stil, der nærmer sig den akademiske, dvs. undersøgende, begrebsbevidst, diskuterende, med forbehold og med kildehenvisninger.
- At angribe et emne, tema eller diskussionsfelt med brug af søgning i videnskabelig eller teoretisk litteratur.
- At reflektere over, hvordan videnskab og videnskabsteoretiske positioner kan bidrage ind i en kommunikationsfaglig praksis.

De studerende skal opnå kompetencer indenfor det at:

- Inddrage videnskabsteoretiske horisonter i en opkvalificering af eget journalistiske arbejde.
- Tilgå kilder med en større bevidsthed om, hvordan deres forskningsmæssige baggrund påvirker deres bidrag til den offentlige samtale.

Læremidler:

Læremidler og litteratur - skal anskaffes:

- Fuglsang, L., Bitsch Olsen, P., & Rasborg, K. (2013). *Videnskabsteori i samfundsvidenskaberne: på tværs af fagkulturer og paradigmer*. (Lars. Fuglsang, Poul. Bitsch Olsen, & K. Rasborg, Eds.; 3. udgave.) [Book]. Samfundsletteratur.
- Launsø, Laila., & Rieper, Olaf. (2005). *Forskning om og med mennesker: forskningstyper og forskningsmetoder i samfundsforskningen*. (5. udgave.) [Book]. Nyt Nordisk Forlag.

Litteratur - udleveres:

- Andersen, H. (2013). Funktionalisme - integration og konflikt. In H. Andersen & L. B. Kaspersen (Eds.), *Klassisk og moderne samfundsteori* (5. udg., pp. 267–297). Hans Reitzel.
- Beck, U. (2002). Videnskaben hinsides sandhed og oplysning? In *Risikosamfundet* (pp. 254–283). Hans Reitzel.
- Bourdieu, P. (1997). Socialt og symbolsk rum & Den nye kapital. In *Af praktiske grunde* (pp. 15–31 & 37–51). Hans Reitzel.
- Durkheim, É. (2005). Den sociologiske metodes regler [uddrag]. In *Den sociologiske metodes regler* (pp. 45–75). Hans Reitzel.
- Erslev, K. (1975). *Historisk teknik - Den historiske undersøgelse fremstillet i sine grundlinier [uddrag]* (2.). Gyldendal.
- Ferdinand de Saussure. (2001). Forelæsninger om almen lingvistik. In L.-H. Schmidt (Ed.), *Det videnskabelige perspektiv* (pp. 405–422). Akademisk forlag.
- Gadamer, H.-G. (1997). The Universality of the Hermeneutical Problem. In D. E. Linge (Ed.), *Philosophical Hermeneutics* (pp. 3–17). University of California Press.
- Gregersen, F. (2003). Strukturalisme. In F. Collin & S. Køppe (Eds.), *Humanistisk Videnskabsteori* (pp. 199–224). DR Multimedie.
- Gulddal, Jesper., & Møller, M. (1999). *Hermeneutik: en antologi om forståelse* (Jesper. Gulddal & M. Møller, Eds.) [Book]. Gyldendal.
- Habermas, J. (1988). Actions, Speech Acts, Linguistically Mediated Interactions, and the Life-world. In *On the Pragmatics of Communication* (pp. 215–227 & 246–255). Polity Press.
- Habermas, J. (2005). Erkendelse og interesse [uddrag]. In *Teknik og videnskab som "Ideologi"* (pp. 122–136). Det lille forlag.
- Helder, B., & Helder, J. (2009). Hvad er en spunk i virkeligheden? Sprog, betydningsdannelse og kommunikation. In J. Helder, T. Bredenlöw, & J. L. Nørgaard (Eds.), *Kommunikationsteori: En grundbog* (pp. 551–573). Hans Reitzel.
- Järvinen, M. (2005). Pierre Bourdieu. In H. Andersen & L. B. Kaspersen (Eds.), *Klassisk og moderne samfundsteori* (pp. 350–369). Hans Reitzel.
- Kant, I. (2000). Ide til en almen historie med verdensborgerlig hensigt. In H. Jeppesen (Ed.), *Oplysning, historie, fremskridt* (Slagmarks, pp. 50–70). Slagmark.
- Kjørup, Søren. (2000). *Menneskevidenskaberne: problemer og traditioner i humanioras videnskabsteori*. (4. opl.) [Book]. Roskilde Universitetsforlag.
- Kragh, H. (2010). Den unaturlige naturvidenskab. In *Hvad er naturvidenskab* (pp. 11–34). Akademisk forlag.

16.11.2023

Side 2 / 5

- Kuhn, T. S. (1995). Videnskabens revolutioner [uddrag]. I *Videnskabens revolutioner* (s. 52–54, 61–62, 153–154, 161–163). København: Fremad.
- Laurs Sørensen, Peter. (2007). *Filosofi og videnskab* (Peter. Laurs Sørensen, Ed.; 1. udgave.) [Book]. Systime.
- Lyotard, J.-F. (1996). Viden og det postmoderne samfund [uddrag]. In *Viden og det postmoderne samfund* (pp. 1–30). Slagmark.
- Wittgenstein, L. (1995). Tractatus Logico-Philosophicus [uddrag]. I F. Stjernfelt, C. Bungegaard, M. Hesseldahl, & I. W. Holm (Red.), *Tractatus Logico-Philosophicus* (s. 37–63, 124n – 126, 129–130ø). Samlerens bogklub.

Frit tilgængelig:

- Austin, John L. (1962). *How to do things with words*. Clarendon Press. https://ia801306.us.archive.org/23/items/HowToDoThingsWithWordsAUSTIN/AUSTIN_J.L - How To Do Things With Words.pdf
- Cook, J., Ellerton, P., & Kinkead, D. (2018). Deconstructing climate misinformation to identify reasoning errors. *Environmental Research Letters*, 13(2). <https://doi.org/10.1088/1748-9326/AAA49F>
- Ginzburg, C., & Davin, A. (1980). Morelli, Freud and Sherlock Holmes: Clues and Scientific Method. *History Workshop*, 9, 5–36. <http://www.jstor.org/stable/4288283>, https://www.researchgate.net/publication/249249570_Morelli_Freud_and_Sherlock_Holmes_Clues_and_Scientific_Method
- *Hvad er strukturalisme?* (n.d.). Retrieved December 3, 2021, from <https://videnskab.dk/kultursamfund/hvad-er-strukturalisme>
- *Hvad er videnskabelig metode?* (n.d.). Retrieved December 2, 2021, from <https://videnskab.dk/miljo-naturvidenskab/hvad-er-videnskabelig-metode>
- *Hvorfor skal vi stole på videnskaben?* (n.d.). Retrieved December 2, 2021, from <https://videnskab.dk/miljo-naturvidenskab/hvorfor-skal-vi-stole-pa-videnskaben>
- *Nævnet for Videnskabelig Uredelighed — Uddannelses- og Forskningsministeriet.* (n.d.). Retrieved December 2, 2021, from <https://ufm.dk/forskning-og-innovation/rad-og-udvalg/Naevnet-for-Videnskabelig-Uredelighedelighed>
- *Parafrase: Stopplagiat.* (n.d.). Retrieved December 2, 2021, from <http://stopplagiat.nu/index.php/sadan-gor-du/parafrase/>
- *Ph.d., adjunkt, lektor... Hvad betyder de fornemme forskertitler?* (n.d.). Retrieved December 2, 2021, from <https://videnskab.dk/kultursamfund/hvad-betyder-de-fornemme-forskertitler>
- *Placeboeffekten: »Man orker næsten ikke udvikle antidepressiv medicin mere«* - politiken.dk. (n.d.). Retrieved December 2, 2021, from <https://politiken.dk/forbrugogliv/sundhedogmotion/art5607641/Placeboeffekten-%C2%BBMan-orker-n%C3%A6sten-ikke-udvikle-antidepressiv-medicin-mere%C2%AB>
- *Sådan bruger du videnskabsteori.* (n.d.). Retrieved December 2, 2021, from <https://videnskab.dk/miljo-naturvidenskab/sadan-bruger-du-videnskabsteori>
- Thomsen, J. P. (2010). Klasse og kultur på danske universitetsuddannelser. *Dansk Sociologi*, 21(1), 53–73. <https://doi.org/10.22439/dansoc.v21i1.3195> / <https://rauli.cbs.dk/index.php/dansk-sociologi/article/view/3195>

16.11.2023

Side 3 / 5

Supplerende litteratur til faget:

Litteratur - udleveres:

- Bourdieu, P. (1998). Uddrag. In *Om TV - og journalistikkens magt* (pp. 1–30). Tiderne Skifter.

- Bretelle-Establet, F., & Schmitt, S. (2018). Introduction. In F. Bretelle-Establet & S. Schmitt (Eds.), *Pieces and Parts in Scientific Texts* (Why the Sc, pp. 3–18). Springer International Publishing.
- Diderichsen, A. (2003). Strukturalisme. In P. Lübcke (Ed.), *Vor tids filosofi: Fransk filosofi - engagement og struktur* (pp. 176–188). Politikens forlag.
- Flor, J. R. (1989). Den senere Wittgenstein: Sprog og livsform. In P. Lübcke (Ed.), *Vor tids filosofi: Videnskab og sprog* (pp. 182–200). Politikens forlag.
- Jørgensen, M. W., & Phillips, L. (2003). Det diskursanalytiske felt. In *Diskursanalyse som teori og metode* (pp. 9–33). Roskilde Universitetsforlag.
- Ørsted, H. C. (1978). Om den dannende virkning, naturvidenskabens anvendelse må udøve. In *Ånden i naturen* (pp. 202–211). Vinten.
- Weber, M. (2003). Det bureaukratiske herredømmes væsen, forudsætninger og udvikling. In *Udvalgte tekster* (p. s. 63-93). Hans Reitzel.
- Wittgenstein, L. (1999). Udvalgte tekstopslag. In *Filosofiske undersøgelser* (2. udg., pp. 34–42, 53–54, 66–67, 131–134). Munksgaard.

Frit tilgængelig:

- Alzaga, C. (2007). Prostitution indendørs. Massageklinikken som socialt rum. *Dansk Sociologi*, 18(1), 9–33. <https://doi.org/10.22439/dansoc.v18i1.1792>
<https://rauli.cbs.dk/index.php/dansk sociologi/article/view/1792>

Mødepligt/deltagelsespligt:

Der er ikke mødepligt til forløbets undervisning og vejledning. Den studerende skal i midten af forløbet indlevere en obligatorisk, individuel modulopgave i en godkendbar form og indenfor en fastsat deadline. Rettidig aflevering og godkendelse af den obligatoriske opgave er en forudsætning for at kunne indlevere den afsluttende eksamensopgave.

16.11.2023

Side 4 / 5

Prøveform:

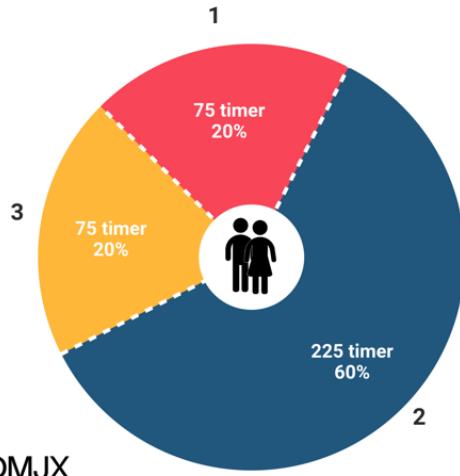
Eksamenen består af en skriftlig opgave, der kan løses individuelt eller i en topersonersgruppe. Bedømning foregår efter 7-trinsskalaen og med intern censur. Se Mødepligt/deltagelsespligt vedr. forudsætning for at deltage i eksamenen.

Studieaktivitetsmodel:

Studieaktivitetsmodellen

Videnskabsteori

375 timer i alt
15 ECTS points
7 uger

DMJX
DMJX

Kategori 1

Undervisere har hovedansvaret for studieaktiviteterne, og studerende har et medansvar gennem forberedelse og deltagelse. Både studerende og underviser deltager.

Kategori 2

Undervisere har hovedansvaret for rammesætning af læringsaktiviteterne, og studerende har hovedansvar for aktiv deltagelse i de tilrettelagte studieaktiviteter. Kun studerende deltager.

Kategori 3

Studerende har hovedansvaret for studieaktiviteterne, og undervisere har medansvar for at rammerne er til stede. Kun studerende deltager.

Kategori 4

Studerende har hovedansvaret for læringsaktiviteterne, og undervisere har medansvar for at rammerne er til stede. Både studerende og underviser deltager.

16.11.2023

Side 5 / 5

HB/ 14.01.2022